

Regeringskansliet
Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

2013-09-26
1 (31)
Dnr:37-2013:640

Redovisning av uppdrag om statsbidrag för gymnasial lärlingsutbildning samt försöksverk- samheten med gymnasial lärlingsutbildning läsåret 2012/13

Härmed redovisas omfattning och användning av statsbidrag för gymnasial lärlingsutbildning samt försöksverksamheten med gymnasial lärlingsutbildning läsåret 2012/13 enligt förordningen (2011:947) om statsbidrag för gymnasial lärlingsutbildning samt förordningen (2007:1349) om statsbidrag för försöksverksamheten med gymnasial lärlingsutbildning.

På Skolverkets vägnar

Erik Nilsson
Avdelningschef

Lisa Hellblom
Undervisningsråd

Innehåll

Sammanfattning	3
Bakgrund	4
Gymnasial lärlingsutbildning	5
Antal elever och utbetalt statsbidrag.....	5
Program och könsfördelning.....	6
Hur statsbidraget använts.....	7
Ersättning till arbetsgivare.....	7
Utvecklingskostnader.....	9
Extern granskning av statsbidraget	10
Huvudmän som anordnar gymnasial lärlingsutbildning	10
Försöksverksamheten med gymnasial lärlingsutbildning.....	12
Antal elever och utbetalt statsbidrag.....	12
Program och könsfördelning.....	13
Hur statsbidraget använts inom försöksverksamheten	15
Ersättning till arbetsgivare.....	16
Utvecklingskostnader.....	17
Avslutande kommentar.....	18
Bilaga 1	19
Bilaga 2.....	20
Bilaga 3.....	21
Bilaga 4.....	22
Bilaga 5.....	23
Bilaga 6.....	27
Bilaga 7.....	30
Bilaga 8.....	31

Sammanfattning

Läsåret 2012/13 betalade Skolverket ut drygt 196 miljoner kronor i statsbidrag för gymnasial lärlingsutbildning. Av dessa lämnades 120 miljoner kronor för den permanenta gymnasiala lärlingsutbildningen och 76 miljoner kronor till försöksverksamheten.

Vårterminen 2013 deltog totalt 6 764 elever som berättigade till statsbidrag. Av dessa deltog 4 131 i lärlingsutbildningens årskurs 1 och 2. Resterande 2 633 elever deltog i försöksverksamhetens årskurs 3. De enskilda huvudmännen var färre till antalet men hade fler elever jämfört med de kommunala. Antal elever som påbörjade lärlingsutbildningen i årskurs 1 var omkring 10 procent lägre jämfört med föregående läsår.

Det minskade antalet sökande till yrkesprogrammen samt den fortsatta minskningen av elever inom gymnasieskolan återspeglas inom lärlingsutbildningen. Kravet på utbildningskontrakt gör även att färre elever betraktas som lärlingar ut ett statsbidragsperspektiv.

Bygg- och anläggningsprogrammet var liksom tidigare läsår det populäraste programmet. Omkring 40 procent av eleverna inom lärlingsutbildningen var kvinnor medan 60 procent var män.

Av de 196 miljoner kronor som fördelades i statsbidrag lämnades 63 miljoner kronor i bidrag för utveckling av utbildningen och 133 miljoner kronor som ersättning till arbetsgivare som tagit emot elever. Liksom tidigare år utgjorde lön till lärlingsamordnare den största kostnaden. Andelen arbetsgivare som mottog ersättning har ökat successivt sedan våren 2011 då en del av statsbidraget öronmärktes till arbetsgivarna.

Under hösten 2013 genomför Stockholms universitet på uppdrag av Skolverket en utvärdering av arbetsgivarnas användning av statsbidraget.

Av de huvudmän som anordnade gymnasial lärlingsutbildning har majoriteten deltagit i försöksverksamheten sedan tidigare. Eleverna hos nya huvudmän utgjorde endast 3 procent av det totala elevantalet i årskurs 1 och 2 våren 2013.

Den tredje och sista elevkullen avslutade försöksverksamheten med gymnasial lärlingsutbildning våren 2013. Sammanlagt har 703 miljoner kronor betalats ut i statsbidrag för försöksverksamheten sedan starten hösten 2008. Kommunala huvudmän har erhållit totalt 269 miljoner kronor och de enskilda 435 miljoner kronor.

Antalet elever som har påbörjat försöksverksamheten i årskurs 1 har varit relativt konstant och varierat mellan 3 700 - 3 900 elever. När eleverna avslutade utbildningen i årskurs 3 har omkring 2 600 elever återstått. Trots att elever har tillkommit under de tre åren så uppvisar lärlingsutbildningen stora avhopp.

Bakgrund

Skolverket fördelar statsbidrag till huvudmän som anordnar gymnasial lärlingsutbildning. Bidraget betalas ut terminsvis och utbetalning sker efter ansökan.

Hösten 2008 startade försöksverksamheten med gymnasial lärlingsutbildning och våren 2013 avslutade den tredje och sista elevkullen sina studier. Statsbidraget regleras i förordningen (2007:1349) om statsbidrag för försöksverksamheten med gymnasial lärlingsutbildning.

Från och med den 1 juli 2011 finns gymnasial lärlingsutbildning som ett alternativ inom gymnasieskolans yrkesutbildning. Utbildningen leder till samma yrkesexamen som ett skolförlagt yrkesprogram. Statsbidrag för gymnasial lärlingsutbildning regleras i förordningen (2011:947) om statsbidrag för gymnasial lärlingsutbildning. Försöksverksamheten och den permanenta lärlingsutbildningen har pågått parallellt mellan hösten 2011 och våren 2013.

Läsåret 2012/13 deltog elever i årskurs 1 och 2 i gymnasial lärlingsutbildning och elever i årskurs 3 i försöksverksamheten.

Statsbidrag lämnas med 40 000 kronor per elev och läsår. Av dessa kan huvudmannen högst beviljas 10 000 kronor i utvecklingskostnader för lärlingsutbildningen. Resterande bidrag lämnas för ersättning till arbetsgivare som tagit emot elever. Det är möjligt att använda hela bidraget som ersättning till arbetsgivare men det är där-
emot inte möjligt att beviljas mer än 10 000 kronor per elev och läsår i utvecklingskostnader.

Statsbidraget per elev är detsamma för försöksverksamheten och den permanenta gymnasiala lärlingsutbildningen. Inom den permanenta lärlingsutbildningen ska ett utbildningskontrakt upprättas mellan elev, skola och arbetsplats för att en elev ska berättiga till bidrag.

Den 18 januari 2013 skedde en förordningsändring som innebar att statsbidraget för ersättning till arbetsgivare ökade. Ökningen avsåg både den permanenta lärlingsutbildningen och försöksverksamheten. Tidigare utgick statsbidrag med 25 000 kronor per elev och läsår men från och med den 18 januari 2013 höjdes detta till 40 000 kronor per elev och läsår. Bidraget för utvecklingskostnader påverkades inte av förordningsändringen.

Gymnasial lärlingsutbildning¹

Skolverket betalade ut drygt 120 miljoner kronor i statsbidrag för gymnasial lärlingsutbildning läsåret 2012/13. Bidraget avsåg elever i årskurs 1 och 2. De kommunala huvudmännen erhöll 41 miljoner kronor medan de enskilda huvudmännen erhöll 79 miljoner kronor i statsbidrag. Endast elever med utbildningskontrakt berättigar till statsbidrag och det är dessa elever som redovisas, se tabell 1.

Antal elever och utbetalt statsbidrag

Lsåret 2012/13 deltog 113 huvudmän varav 96 kommunala och 17 enskilda. Hösten 2012 deltog 3 412 elever. Av dessa gick 1 201 elever i årskurs 1. Detta är omkring 10 procent färre jämfört med föregående läsårs elever i årskurs 1.

Tabell 1. Elever årskurs 1 och 2, skolor och utbetalt statsbidrag läsåret 2012/13

	Kommunala	Enskilda	Totalt
Antal huvudmän HT 2012	90	17	107
Antal huvudmän VT 2013	95	16	111
Antal skolor HT 2012	116	68	184
Antal skolor VT 2013	125	67	192
Antal elever HT 2012	1 599	1 813	3 412
Antal elever VT 2013	1 677	2 454	4 131

Statsbidrag HT 2012	18 490 866	22 125 506	40 616 372
Statsbidrag VT 2013	30 841 536	48 576 575	79 418 111
Totalt	49 332 402	70 702 081	120 034 483

Tidigare läsår har de enskilda huvudmännen haft närmare dubbelt så många elever som de kommunala. Hösten 2012 är skillnaden i elevantal mellan de båda huvudmannatyperna betydligt lägre, cirka 13 procent. Under våren 2013 ökade dock elevantalet hos de enskilda huvudmännen som då hade 46 procent fler elever jämfört med de kommunala.

Det minskade antalet sökande till yrkesprogrammen samt den fortsatta minskningen av elever inom gymnasieskolan återspeglas även inom lärlingsutbildningen. Det skärpta kravet på utbildningskontrakt har även inneburit att färre elever än tidigare betraktas som lärlingar ur ett statsbidragsperspektiv.

¹ Förordningen (2011:947) om statsbidrag för gymnasial lärlingsutbildning.

Liksom föregående läsår ökade antalet elever i årskurs 1 kraftigt mellan höst- och vårterminen. Nära hälften av eleverna i årskurs 1 som berättigade till bidrag våren 2013 var nya elever som saknat utbildningskontrakt under hösten. Ökningen sker till största del hos enskilda huvudmän. För elever i årskurs 2 är ökningen inte lika kraftig, närmare 19 procent. Av samtliga elever som hade ett utbildningskontrakt hösten 2012 saknade 17 procent ett utbildningskontrakt under vårterminen. Detta är något färre än föregående läsår.

Det går inte att utläsa någon större skillnad mellan elever i årskurs 1 och 2. Att elever faller bort i statistiken kan bero på att eleverna har övergått till ett annat gymnasieprogram eller avbrutit sina studier helt. Eleverna kan även ha läst teoretiska kurser under våren eller bytt arbetsplats och inte haft ett färdigt avtal vid tidpunkten för ansökan om statsbidrag.

Program och könsfördelning

Våren 2013 deltog 4 131 elever i årskurs 1 och 2 i gymnasial lärlingsutbildningen. Flest elever, 21 procent, valde bygg- och anläggningsprogrammet följt av handels- och administrationsprogrammet med 13 procent. Fördelningen mellan programmen följer samma mönster som tidigare läsår.

Nära 60 procent av eleverna var män medan kvinnorna utgjorde omkring 40 procent. Bland män var bygg- och anläggningsprogrammet populärast. Det populäraste programmet bland kvinnor var handels- och administrationsprogrammet. Detta är en förändring från föregående läsår då hantverksprogrammet låg i topp bland kvinnor.

Andelen män var högst inom VVS- och fastighetsprogrammet med 96 procent. Högst andel kvinnor fanns inom vård- och omsorgsprogrammet. Liksom tidigare år hade restaurang- och livsmedelsprogrammet jämnast könsfördelning.

Tabell 2. Elever årskurs 1 och 2 våren 2013

År 1 och 2	Kvinnor		Män		Totalt
Program	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	
Bygg- och anläggningsprogrammet	101	12	757	88	858
Barn- och fritidsprogrammet	224	78	64	22	288
El- och energiprogrammet	18	7	245	93	263
Fordons- och transportprogrammet	28	7	363	93	391
Handels- och administrationsprogrammet	358	66	181	34	539
Hotell- och turismprogrammet	86	80	22	20	108
Hantverksprogrammet	273	78	75	22	348
Industri tekniska programmet	8	5	143	95	151
Naturbruksprogrammet	103	74	36	26	139
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	131	56	101	44	232
RX-Flygteknikutbildningen	3	8	35	92	38
VVS- och fastighetsprogrammet	14	4	372	96	386
Vård- och omsorgsprogrammet	345	88	45	12	390
Totalt	1 692	41	2 439	59	4 131

Hur statsbidraget använts

Skolverket har under läsåret 2012/13 betalat ut 120 miljoner kronor i statsbidrag för gymnasial lärlingsutbildning avseende elever i år 1 och 2. Bidrag lämnas för huvudmannens kostnader för utveckling av lärlingsutbildningen samt för ersättning till arbetsgivare, det s.k. anordnarbidraget. Drygt 30 procent (37 miljoner kronor) av statsbidraget har använts till utvecklingskostnader och knappt 70 procent (83 miljoner kronor) som ersättning till arbetsgivare.

Tabell 3. Utbetalt statsbidrag läsåret gymnasial lärling 2012/12

	Kommunala	Enskilda	Totalt
Utvecklingskostnader	15 750 850	21 038 521	36 789 371
Ersättning arbetsgivare	33 581 552	49 663 560	83 245 112
Totalt	49 332 402	70 702 081	120 034 483

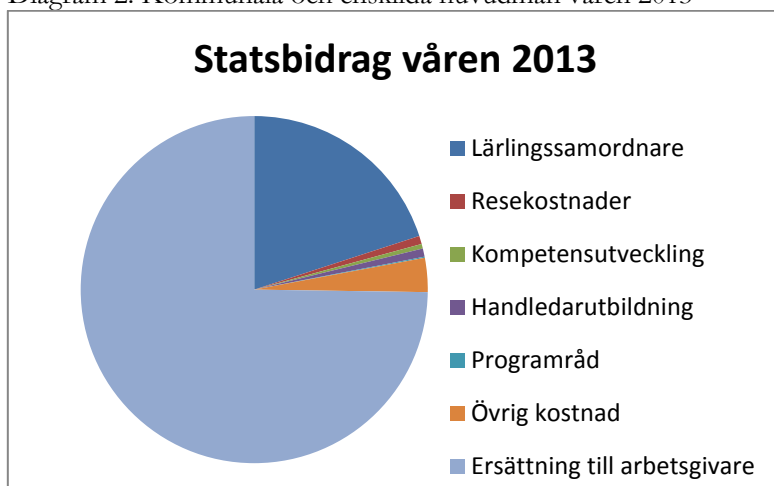
Ersättning till arbetsgivare

Hösten 2012 lämnades närmare 24 miljoner kronor i ersättning till arbetsgivare. Våren 2013 hade detta ökat till drygt 59 miljoner kronor. Ökningen förklaras med förordningsändringen våren 2013 som innebar höjd ersättning till arbetsgivare. Denna ökning framgår i diagram 1 och 2.

Diagram 1. Kommunala och enskilda huvudmän hösten 2012

Diagram 2. Kommunala och enskilda huvudmän våren 2013

Majoriteten av huvudmän väljer att ansöka om statsbidrag för ersättning till arbetsgivare. Läsåret 2012/13 ansökte omkring 87 procent av huvudmännen om bidraget. Bidraget söks i något högre utsträckning av enskilda huvudmän jämfört med kommunala. Något större andel arbetsgivare tar emot ersättning på våren jämfört med hösten. De huvudmän som avstod från att söka bidraget var främst kommunala huvudmän med ett mindre antal elever. De program med störst andel arbetsgivare som avstod från bidraget var fordons- och transportprogrammet samt hantverksprogrammet. På vård- och omsorgsprogrammet och naturbruksprogrammet lämandes däremot ersättning till samtliga arbetsgivare som tog emot elever våren 2013.

Under hösten 2013 genomför Stockholms universitet på uppdrag av Skolverket en utvärdering av arbetsgivarnas användning av statsbidraget. Studien ska belysa hur arbetsgivarna använder statsbidraget och deras erfarenheter av att ta emot gymnasiala lärlingar. Studien redovisas till Skolverket i slutet av december 2013.

Utvecklingskostnader

Statsbidrag för utvecklingskostnader lämnas med högst 10 000 kronor per elev och läsår. Denna summa har inte påverkats av förordningsändringen. Utvecklingskostnader innebär kostnader för utveckling av den gymnasiala lärlingsutbildningen såsom kostnader för lärlingssamordnare, kompetensutveckling, handledarutbildning samt genomförande av programråd. Huvudmännen kan även ansöka om bidrag för övriga kostnader som då specificeras i ansökan. Dessa kan t.ex. vara samordning och utvecklingsarbete på skolan, inköp av externa kurser, administrationskostnader eller studiebesök.

I diagram 3 och 4 visas hur enskilda respektive kommunala huvudmän har använt statsbidraget för utvecklingskostnader. Kostnader för lärlingssamordnare utgör den största andelen hos både kommunala och enskilda huvudmän. Lärlingssamordnaren har i uppgift att bl.a. samordna och rekrytera arbetsplatser. Ofta är lärlingssamordnaren en yrkeslärare som använder en del av sin tjänst till detta. De enskilda huvudmännen avsätter en större andel av bidraget till lärlingssamordnare och även för övriga kostnader. De kommunala huvudmännen använder i sin tur en större andel till resekostnader och handledarutbildning. Både kommunala och enskilda huvudmän uppger att de har låga omkostnader i samband med programråd.

Diagram 3. Utvecklingskostnader kommunala huvudmän läsåret 2012/13

Diagram 4. Utvecklingskostnader enskilda huvudmän läsåret 2012/13

Extern granskning av statsbidraget

Hösten 2012 genomförde PA Consulting Group på uppdrag av Skolverket en granskning av statsbidraget för gymnasial lärlingsutbildning. Fyra kommunala och två enskilda huvudmän med totalt 360 elever ingick i granskningen som avsåg statsbidrag som tagits emot läsåret 2011/12.

Granskningen visade att huvudmännen i hög utsträckning hade tecknat utbildningskontrakt samt att de kunde redovisa användningen av statsbidraget för utvecklingskostnader i enlighet med tidigare ansökan Dock framkom brister gällande redovisningen av bidraget för ersättning till arbetsgivare där huvudmännen inte alltid kunde visa att utbetalning till arbetsgivaren skett. Samtliga huvudmän som ingick i granskningen fick anmärkning gällande detta. Totalt utgick återkrav med 723 526 kronor. Efter granskningen har Skolverket ytterligare förtydligat att statsbidraget för ersättning till arbetsgivare oavkortat ska betalas ut till den arbetsgivare som tagit emot en elev.

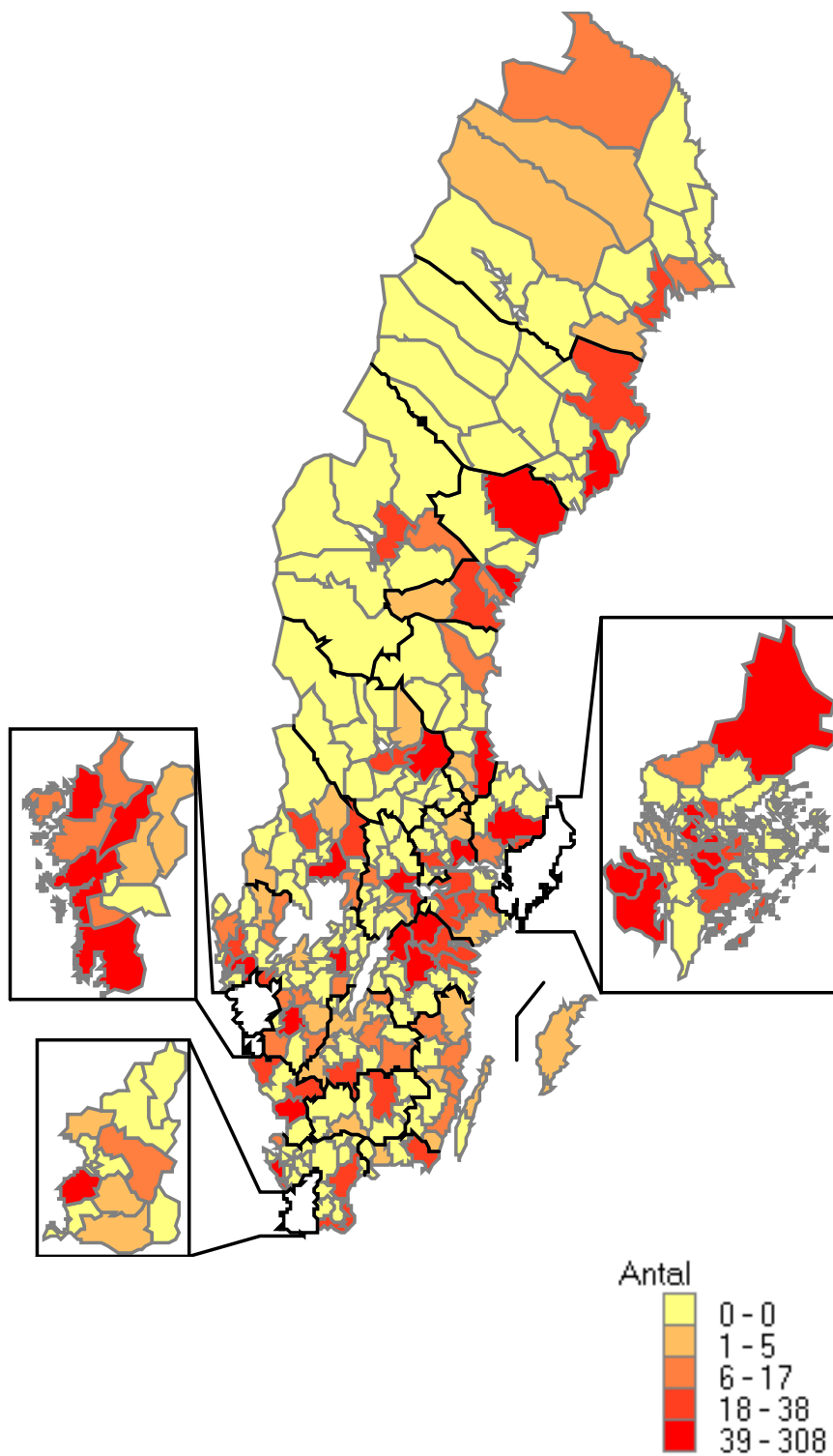
Huvudmän som anordnar gymnasial lärlingsutbildning

Sedan hösten 2011 finns gymnasial lärlingsutbildning som ett alternativ inom gymnasieskolans yrkesutbildning. Vid denna tidpunkt blev det möjligt för huvudmän som inte ingått i försöksverksamheten att erbjuda gymnasial lärlingsutbildning.

Av de huvudmän som ansökte om statsbidrag för gymnasial lärlingsutbildning våren 2013 var omkring 10 procent nya huvudmän som inte tidigare deltagit i försöksverksamheten. Eleverna hos dessa huvudmän utgjorde endast cirka 3 procent av det totala antalet elever som deltog våren 2013. Få lärlingar har därmed tillkommit hos huvudmän som inte sedan tidigare ingick i försöksverksamheten.

I diagram 5 visas hur eleverna inom gymnasial lärling i årskurs 1 och 2 var fördelade våren 2013. Totalt anordnades gymnasial lärlingsutbildning i 118 kommuner. De röda områdena visar högst antal elever. Flest elever rapporterades i Stockholms, Örebros och Göteborgs kommuner.

Diagram 5. Geografisk fördelning våren 2013

Försöksverksamheten med gymnasial lärlingsutbildning²

Skolverket betalade ut drygt 76 miljoner kronor i statsbidrag till försöksverksamheten med gymnasial lärlingsutbildning läsåret 2012/13. Bidraget avsåg elever i årskurs 3. De kommunala huvudmännen erhöll 31 miljoner kronor i statsbidrag medan de enskilda huvudmännen erhöll 45 miljoner kronor.

Antal elever och utbetalt statsbidrag

Lsåret 2012/13 deltog totalt 99 huvudmän; 85 kommunala och 14 enskilda. Detta är en minskning jämfört med föregående läsår vilket reflekterar att endast en årskurs återstår inom försöksverksamheten. Hösten 2012 deltog 2 771 elever och på våren 2 633 elever. Mellan höst- och vårterminen avbröt drygt 2 procent eleverna i årskurs 3 sin utbildning vilket är en betydligt lägre jämfört med föregående läsårs elever i årskurs 3.

Tabell 4. Elever årskurs 3, skolor och utbetalt statsbidrag läsåret 2013/13

	Kommunala	Enskilda	Totalt
Antal huvudmän HT 2012	83	14	97
Antal huvudmän VT 2013	81	13	94
Antal skolor HT 2012	107	68	175
Antal skolor VT 2013	99	62	161
Antal elever HT 2012	1 069	1 702	2 771
Antal elever VT 2013	1 021	1 612	2 633

Statsbidrag HT 2012	11 661 429	19 544 320	31 205 749
Statsbidrag VT 2013	17 006 462	28 000 290	45 006 752
Totalt	28 667 891	47 544 610	76 212 501

² Förordningen (2007:1349) om statsbidrag för försöksverksamheten med gymnasial lärlingsutbildning.

Program och könsfördelning

Våren 2013 deltog 2 633 elever i försöksverksamheten med gymnasial lärlingsutbildning. Flest elever, 24 procent, valde byggprogrammet. Näst populärast var handels- och administrationsprogrammet.

Könsfördelningen följer samma mönster som den permanenta lärlingsutbildningen med 62 procent män och 38 procent kvinnor. Liksom tidigare läsår uppvisar hotell- och restaurangprogrammet jämnast könsfördelning. Fördelningen mellan män och kvinnor har inte förändrats över tid för eleverna i årskurs 3. Inte heller har de program som är populärast för män respektive kvinnor förändrats för elevkullen.

Bland männen var byggprogrammet populärast följt av fordonsprogrammet. Andelen män var högst inom industriprogrammet där hela 100 procent av eleverna våren 2013 var män.

Bland kvinnor var hantverksprogrammet det populäraste programmet följt av handels- och administrationsprogrammet. Andelen kvinnor var högst på omvårdnadsprogrammet med 91 procent kvinnor.

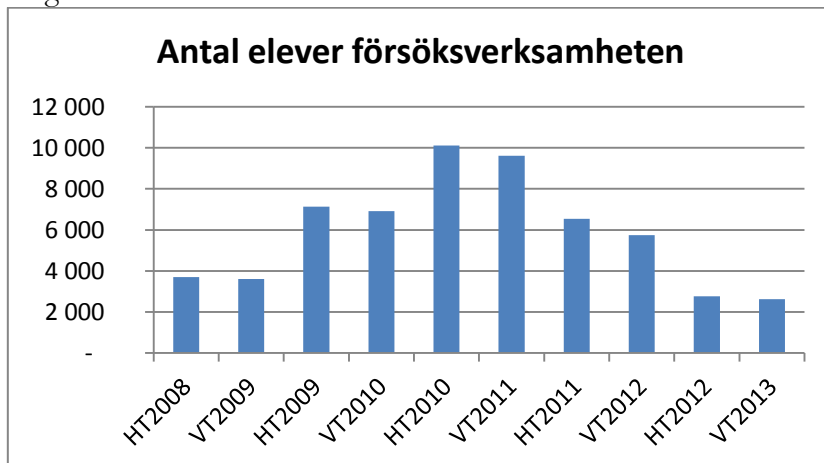
Tabell 5. Elever årskurs 3 försöksverksamheten våren 2013

Årskurs 3	Kvinnor		Män		Totalt
Program	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	
Barn- och fritid (BF)	82	75	27	25	109
Bygg (BP)	61	10	575	90	636
EI (EC)	7	4	152	96	159
Energi (EN)	4	2	200	98	204
Fordon (FP)	23	8	257	92	280
Handels- och adm. (HP)	241	67	121	33	362
Hotell- och restaurang (HR)	34	54	29	46	63
Hantverk (HV)	250	81	57	19	307
Industri (IP)	0	0	130	100	130
Livsmedel (LP)	22	69	10	31	32
Medie (MP)	1	10	9	90	10
Naturbruk (NP)	87	84	17	16	104
Omvårdnadsprogrammet (OP)	174	91	17	9	191
Specialutformat (SM)	21	46	25	54	46
Total	1 007		1 626		2 633

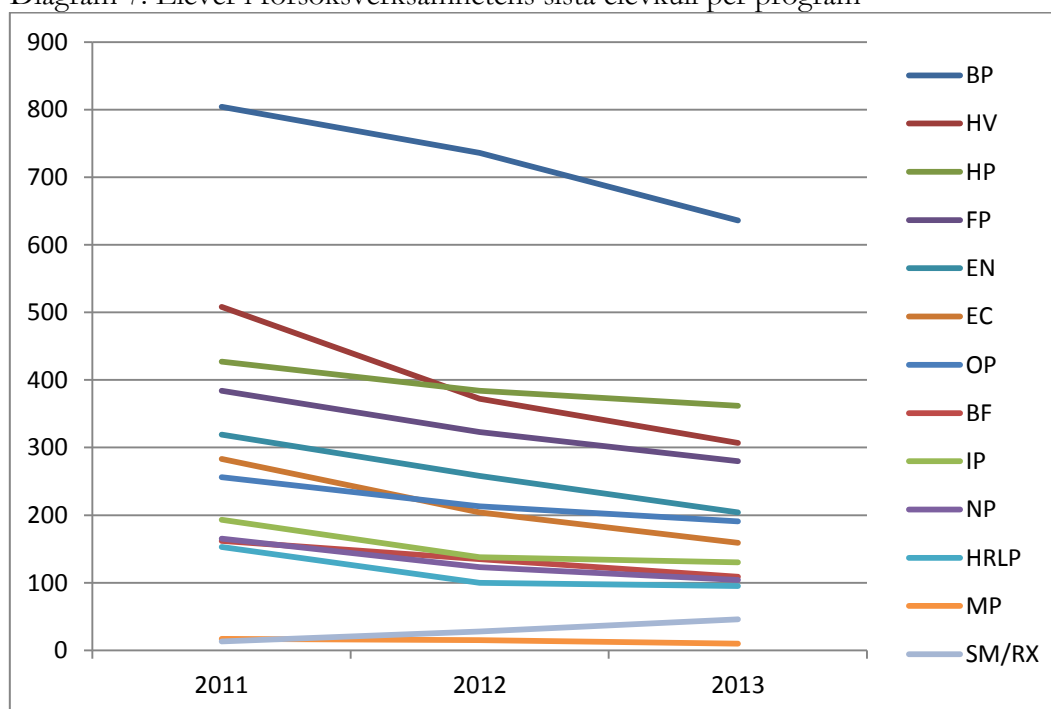
Elevkullen är försöksverksamhetens sista. Ett mindre antal huvudmän har uppgett att de har elever som behöver ytterligare en termin för att avsluta sin utbildning. Statsbidrag kommer att lämnas för dessa elever under 2013.

Antalet elever som deltar i försöksverksamheten med gymnasial lärlingsutbildning har minskat sedan starten hösten 2008. I tabell 6 visas det totala antalet elever som deltog i försöksverksamheten under respektive termin. Läsåret 2010/11 deltog alla tre årskurser i försöksverksamheten och det är under denna tid som flest lärlingar rapporteras; 10 110 elever. Det går även att se hur elevantalet tenderar att minska mellan höst- och vårtermin i och med att elever avbryter utbildningen under läsåret.

Diagram 6. Antal elever i försöksverksamheten sedan starten hösten 2008

Den sista elevkullen inom försöksverksamheten påbörjade sin utbildning hösten 2010 och avslutade utbildningen våren 2013. I diagram 7 visas elevantalet inom försöksverksamhetens sista elevkull för respektive program våren 2011, 2012 och 2013. Generellt sett minskar antalet elever under utbildningens tre år. Den största minskningen sker mellan det första och andra läsåret. Därefter blir minskningen mindre framträdande för majoriteten av programmen. Mest minskade hantverksprogrammet medan de specialutformade programmen ökade under samma period.

Diagram 7. Elever i försöksverksamhetens sista elevkull per program³

Hur statsbidraget använts inom försöksverksamheten

Skolverket betalade ut drygt 76 miljoner kronor i statsbidrag för försöksverksamheten med gymnasial lärlingsutbildning läsåret 2012/13. Totalt har 35 procent av bidraget lämnats för utvecklingskostnader och 65 procent i ersättning till arbetsgivare.

Tabell 6. Utbetalt statsbidrag försöksverksamheten läsåret 2012/13

	Kommunala	Enskilda	Totalt
Utvecklingskostnader	9 990 586	16 448 790	26 439 376
Ersättning arbetsgivare	18 677 305	31 095 820	49 773 125
Totalt	28 667 891	47 544 610	76 212 501

I diagram 8 och 9 visas huvudmännens användning av statsbidraget för hösten respektive våren. Både kommunala och enskilda huvudmän ingår i diagrammen. Ökningen av bidraget för ersättning till arbetsgivare våren 2013 framgår i diagram 9. Ökningen är dock mindre framträdande jämfört med den permanenta lärlingsutbildningen.

³ Förkortningen HRLP är en sammanslagning av hotell- och restaurangprogrammet samt livsmedelsprogrammet

Diagram 8. Statsbidrag försöksverksamheten våren 2013

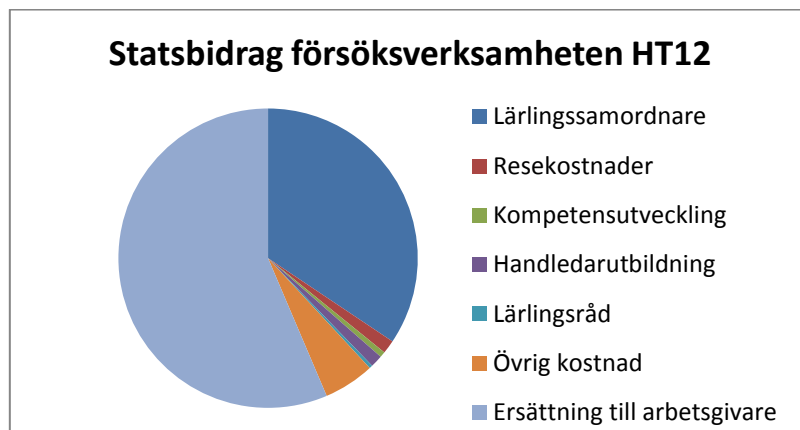

Diagram 9. Statsbidrag försöksverksamheten hösten 2012

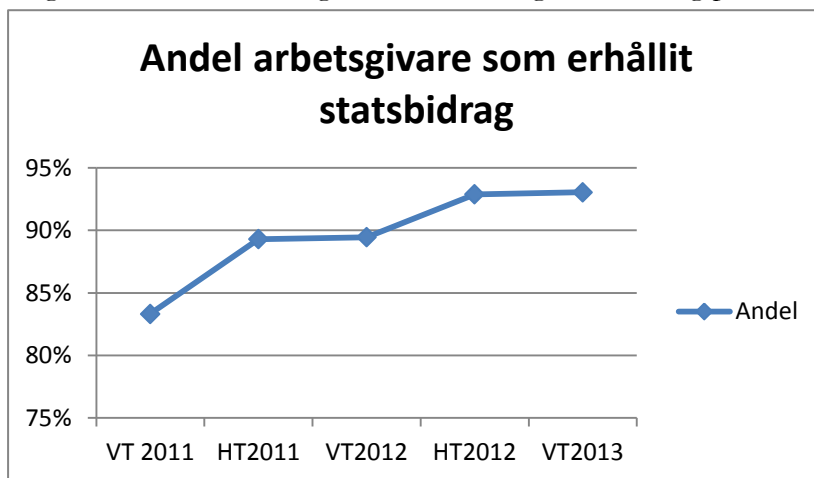
Ersättning till arbetsgivare

Omkring 85 procent av huvudmännen ansökte om bidrag för ersättning till arbetsgivare läsåret 2012/13. Omkring 15 procent av huvudmännen avstod därmed från bidraget. Majoriteten av huvudmännen som avstod var kommuner med färre än 10 elever. Enskilda huvudmän söker bidraget i något högre utsträckning jämfört med kommunala. De program där högst andel arbetsgivare inte mottog bidrag var handels- och administrationsprogrammet samt fordonsprogrammet. Samtliga arbetsgivare som tog emot elever på elprogrammet mottog ersättning våren 2013.

Andelen arbetsgivare som tagit emot ersättning har ökat sedan våren 2011 då en del av statsbidraget öronmärktes för att komma arbetsgivarna till del. I diagram 10 framgår att andelen arbetsgivare som tagit emot statsbidrag tenderar att vara lika mellan höst- och vårtermin för att sedan öka under efterföljande läsår.

Diagram 10: Andel arbetsgivare som mottagit statsbidrag per termin

Utvecklingskostnader

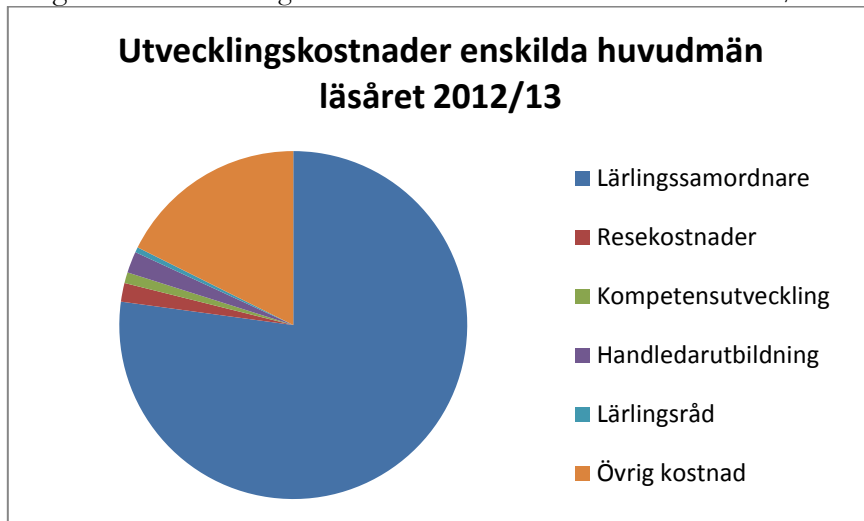
Statsbidrag för utvecklingskostnader lämnas med högst 10 000 kronor per elev och läsår. Denna summa har inte påverkats av förordningsändringen våren 2013. Liksom tidigare år utgör lön till lärlingssamordnare den största utgiftsposten för både kommunala och enskilda huvudmän.

I diagram 11 och 12 redovisas hur kommunala respektive enskilda huvudmän har använt bidraget för utvecklingskostnader. De kommunala huvudmännen använder i större utsträckning bidraget för besök vid elevers arbetsplatser medan de enskilda huvudmännen lägger en högre andel på övriga kostnader. Under denna kategori hittas vanligtvis kostnader för samverkan med lokalt arbetsliv, inköp av utbildningsmoment hos externa anordnare som till exempel Installatörernas utbildningscentrum i Katrineholm samt inköp av tekniska hjälpmedel.

Diagram 11. Utvecklingskostnader kommunala huvudmän läsåret 2012/13

Diagram 12. Utvecklingskostnader enskilda huvudmän läsåret 2012/13

Avslutande kommentar

Under försöksverksamhetens fem läsår har totalt 703 miljoner kronor betalats ut i statsbidrag. Kommunala huvudmän har erhållit totalt 269 miljoner kronor och de enskilda 435 miljoner kronor.

Tre elevkullar har deltagit sedan försöksverksamhetens start hösten 2008. Antalet elever som har påbörjat försöksverksamheten i årskurs 1 har varit relativt konstant och varierat mellan 3 700 - 3 900 elever. När dessa elever avslutar utbildningen i årskurs 3 har omkring 2 600 elever återstått. Trots att elever har tillkommit under de tre åren så uppvisar lärlingsutbildningen stora avhopp.

Från 2011 har kraven för statsbidrag successivt höjts i och med att förordningarna som styr bidragen har ändrats. Från att ha utgått som en summa per deltagande elev där huvudmannen själv avgjorde hur bidraget skulle användas har huvudmännens redovisning blivit mer omfattande.

Det höjda statsbidraget för ersättning till arbetsgivare kan göra det mer attraktivt för arbetsgivare att ta emot elever. Det kan även medföra att insatserna för att hindra avhopp blir mer omfattande. På vilket sätt det finansiella styrmedlet kan bidra till att attrahera arbetsgivare eller höja kvaliteten på det arbetsplatsförlagda lärandet är dock för tidigt att säga. Det minskade antalet elever på gymnasieskolan och den allmänna nedgången för sökanden till yrkesutbildningar bidrar till osäkerheten i hur den gymnasiala lärlingsutbildningen kan utvecklas.

Bilaga 1

Redovisning av statsbidrag för gymnasial lärlingsutbildning kommunala huvudmän läsåret 2012/13.

Kommunala huvudmän HT12	År 1 &2
Utvecklingskostnader	Kronor
Lärlingssamordnare	5 995 258
Resekostnader	421 888
Kompetensutveckling	240 184
Handledarutbildning	449 402
Programråd	25 459
Övrig kostnad	704 959
Summa	7 837 150
Ersättning till arbetsgivare	10 653 716
Totalt	18 490 866

Kommunala huvudmän VT13	År 1 &2
Utvecklingskostnader	Kronor
Lärlingssamordnare	6 135 000
Resekostnader	403 165
Kompetensutveckling	174 124
Handledarutbildning	441 512
Programråd	47 904
Övrig kostnad	711 995
Summa	7 913 700
Ersättning till arbetsgivare	22 927 836
Totalt	30 841 536

Bilaga 2

Redovisning av statsbidrag för gymnasial lärlingsutbildning enskilda huvudmän läsåret 2012/13.

Enskilda huvudmän HT12	År 1 & 2
Utvecklingskostnader	Kronor
Lärlingssamordnare	7 505 414
Resekostnader	201 103
Kompetensutveckling	161 076
Handledarutbildning	237 751
Programråd	30 578
Övrig kostnad	777 723
Summa	8 913 646
Ersättning till arbetsgivare	13 211 860
Totalt	22 125 506

Enskilda huvudmän VT13	År 1 & 2
Utvecklingskostnader	Kronor
Lärlingssamordnare	9 748 563
Resekostnader	202 538
Kompetensutveckling	167 390
Handledarutbildning	165 484
Programråd	36 244
Övrig kostnad	1 804 657
Summa	12 124 875
Ersättning till arbetsgivare	36 451 700
Totalt	48 576 575

Bilaga 3

Redovisning av statsbidrag försöksverksamheten med gymnasial lärlingsutbildning kommunala huvudmän läsåret 2012/13.

Kommunala huvudmän HT12	År 3
Utvecklingskostnader	Kronor
Lärlingssamordnare	3 876 166
Resekostnader	326 941
Kompetensutveckling	113 442
Handledarutbildning	176 495
Lärlingsråd	50 998
Övrig kostnad	608 094
Summa	5 152 136
Ersättning till arbetsgivare	6 509 293
Totalt	11 661 429

Kommunala huvudmän VT13	År 3
Utvecklingskostnader	Kronor
Lärlingssamordnare	3 869 140
Resekostnader	268 486
Kompetensutveckling	107 250
Handledarutbildning	132 228
Lärlingsråd	38 871
Övrig kostnad	422 475
Summa	4 838 450
Ersättning till arbetsgivare	12 168 012
Totalt	17 006 462

Bilaga 4

Redovisning av statsbidrag försöksverksamheten med gymnasial lärlingsutbildning
enskilda huvudmän läsåret 2012/13

Enskilda huvudmän HT12	År 3
Utvecklingskostnader	Kronor
Lärlingssamordnare	6 854 319
Resekostnader	126 790
Kompetensutveckling	75 169
Handledarutbildning	235 053
Lärlingsråd	58 325
Övrig kostnad	1 102 444
Summa	8 452 100
Ersättning till arbetsgivare	11 092 220
Totalt	19 544 320

Enskilda huvudmän VT13	År 3
Utvecklingskostnader	Kronor
Lärlingssamordnare	5 836 176
Resekostnader	158 916
Kompetensutveckling	90 000
Handledarutbildning	92 294
Lärlingsråd	21 305
Övrig kostnad	1 798 000
Summa	7 996 690
Ersättning till arbetsgivare	20 003 600
Totalt	28 000 290

Bilaga 5

Samtliga huvudmän inom gymnasial lärlingsutbildning som beviljats statsbidrag läsåret 2012/13.

Huvudmannens namn	Elever HT12	Elever VT13	Totalt utbetalt bidrag läsåret 2012/13
Af Affärseffekt Framtidsskola AB	14	13	421 260
Alingsås kommun	1	3	72 500
Bengtstors Kommun	2	4	30 000
Borås stad	43	45	1 437 500
Båstads kommun	7	7	91 000
Consensum Lund AB	4	4	129 775
Enköpings kommun	5	8	53 500
Eskilstuna kommun	26	25	545 415
Falu kommun	5	6	182 500
Filipstads kommun	36	35	1 150 000
Finspångs kommun	43	39	1 310 000
Flens kommun	35	37	900 000
Fordonsutbildningar i Örebro AB	10	10	232 000
Framtidsgymnasiet i Sverige AB	21	19	193 516
Fryshusets Handelsgymnasium AB	4	4	129 480
Gislaveds kommun	0	5	100 000
Gotlands kommun	4	4	130 000
Göteborgs kommun	107	115	3 568 510
Hagfors kommun	2	2	65 000
Halmstads kommun	25	20	712 500
Haninge kommun	5	21	370 000
Hantverksakademin	82	67	2 069 800
Helsingborg stad	20	18	594 750
Herrljunga kommun	11	7	277 500
Huddinge kommun	32	31	1 020 000
Hudiksvalls kommun	12	12	390 000
Hylte kommun	33	33	1 072 500
Härnösands kommun	39	41	1 307 500
Högsby kommun	7	5	187 500
JB Gymnasiet Mitt AB	5	0	25 000
JB Gymnasiet Norr AB	9	6	181 250
JB Gymnasiet Syd AB	17	14	420 000
Jämtlands Gymnasieförbund	0	11	220 000
Jönköpings Kommun	0	1	15 000

Huvudmannens namn	Elever HT12	Elever VT13	Totalt utbetalt bidrag läsåret 2012/13
Kalix kommun	5	7	97 000
Kalmarsunds gymnasieförbund	4	10	167 500
Karlshamns kommun	5	5	125 000
Karlskoga kommun	10	10	317 500
Karlskrona kommun	25	25	812 500
Karlstads kommun	43	38	1 290 000
Katrineholms kommun	16	21	620 000
Knivsta kommun	32	23	761 875
Kristinehamns kommun	8	6	220 000
Kumla kommun	7	7	175 000
Kungsbacka kommun	28	29	925 000
Kävlinge kommun	3	3	82 500
Köpings kommun	14	25	672 500
Landskrona stad	10	13	310 000
Lapplands kommunalförbund	5	5	162 500
Leksands kommun	21	18	622 500
Lerum kommun	4	5	150 000
Lidköpings Kommun	4	4	130 000
Lilla Edets kommun	10	10	325 000
Linköpings kommun	14	15	475 000
Luleå Kommun	23	21	687 500
Lunds kommun	6	6	60 000
Lysekils kommun	26	23	785 000
Lärlingsgymnasiet i Sverige AB	75	82	2 577 500
Malmö stad	20	17	590 000
Marks kommun	8	8	260 000
Melleruds kommun	15	16	500 000
Motala kommun	89	84	2 792 500
Mölndal stad	15	15	429 910
Mönsterås kommun	18	17	565 000
Norrköpings kommun	21	18	600 000
Norrtälje kommun	4	3	35 000
Nyköping kommun	2	1	25 000
Nässjö kommun	4	7	190 000
Oskarshamns kommun	18	16	496 500
Piteå kommun	5	5	162 500
Praktiska Sverige AB	904	1247	36 240 000

Huvudmannens namn	Elever HT12	Elever VT13	Totalt utbetalt bidrag läsåret 2012/13
Region Halland	16	16	472 000
Roslagen Education AB	41	77	2 052 500
Rättviks Kommun	0	2	40 000
Sala kommun	4	3	110 000
Sandvikens kommun	3	4	35 000
Simrishamns kommun	41	37	1 252 500
Skellefteå kommun	5	5	162 500
Stenungsunds kommun	51	43	1 490 000
Stiftelsen Otto och Signe Broms hemskola Vack- stanäs	27	25	837 500
Stiftelsen Stadsmissionens Skola	10	10	325 000
Stockholm stad	44	35	1 022 500
Svedala kommun	5	5	162 500
Sveriges Ridgymnasium	1	1	32 500
Sydnärkes utbildningsförbund	3	3	97 500
Sydsåkanska gymnasieförbundet	1	4	92 500
Söderköpings kommun	11	25	637 500
Tanums kommun	13	17	235 000
ThorenGruppen AB	563	848	23 970 000
Tidaholms kommun	6	7	215 000
Timrå kommun	16	13	397 500
Tjörns kommun	10	10	275 000
Tranemo kommun	23	15	587 500
Tranås kommun	8	7	164 442
Trelleborgs kommun	4	4	40 000
Uddevalla kommun	92	103	3 190 000
Ulricehamns kommun	3	3	30 000
Umeå kommun	30	30	975 000
Uppsala kommun	64	74	1 717 500
Varbergs Kommun	0	24	480 000
Vetlanda	0	11	55 000
Vimmerby kommun	6	6	60 000
Vårgårda kommun	11	9	175 000
Värnamo kommun	26	25	825 000
Västerbergslagens utbildningscentrum	9	0	45 000
Västerviks kommun	1	1	10 000
Västerås stad	10	9	305 000
Växjö kommun	6	6	195 000

Huvudmannens namn	Elever HT12	Elever VT13	Totalt utbetalt bidrag läsåret 2012/13
Ånge kommun	2	2	65 000
Årjängs kommun	4	4	130 000
Älmhults kommun	4	4	130 000
Örebro kommun	25	40	1 032 500
Östersunds gymnasieskola AB	26	27	865 000
Summa	3412	4131	120 034 483

Bilaga 6

Samtliga huvudmän inom försöksverksamheten med gymnasial lärlingsutbildning som beviljats statsbidrag läsåret 2012/13.

Huvudmannens namn	Elever HT12	Elever VT13	Totalt utbetalt bidrag läsåret 2012/13
Af Affärsseffekt framtidsskola AB	11	12	372 220
Bengtstors kommun	0	1	5 000
Boden kommun	5	6	55 000
Bollnäs kommun	13	13	310 000
Borås kommun	5	5	162 500
Enköpings kommun	2	2	24 200
Eskilstuna kommun	18	15	327 970
Filipstads kommun	22	23	735 000
Finspångs kommun	7	7	227 500
Flens kommun	14	14	425 000
Fordonsutbildningar i Örebro AB	2	1	29 000
Framtidsgymnasiet Sverige AB	8	8	95 000
Fryshusets handelsgymnasium AB (tid. KF gymnasium)	5	5	162 500
Gislaveds kommun	3	3	90 000
Gotlands kommun	12	11	342 500
Göteborgs kommun	53	44	1 488 927
Haninge kommun	10	8	90 000
Hantverksakademin i Sverige AB	8	9	216 100
Helsingborgs kommun	12	11	366 250
Herrljunga kommun	6	6	195 000
Huddinge kommun	27	27	840 000
Hudiksvalls kommun	29	30	903 000
Hylte kommun	28	21	650 000
Härnösands kommun	12	12	390 000
Högsby kommun	2	2	65 000
JB Gymnasiet Mitt	7	4	57 690
JB Gymnasiet Norr AB	8	5	147 100
JB Gymnasiet Syd AB	11	0	137 500
Jämtlands gymnasieförbund	2	2	56 000
Kalmarsunds Gymnasieförbund	2	0	25 000
Karlshamns kommun	5	5	125 000
Karlskoga kommun	3	3	97 500
Karlskrona kommun	18	18	585 000
Karlstad kommun	7	8	232 500

Huvudmannens namn	Elever HT12	Elever VT13	Totalt utbetalt bidrag läsåret 2012/13
Katrineholms kommun	5	5	155 300
Klippans kommun	1	1	10 000
Knivsta kommun	5	8	203 750
Kristinehamns kommun	1	1	32 500
Kungsbacka kommun	14	15	475 000
Kävlinge kommun	20	19	285 000
Landskrona kommun	5	5	125 000
Leksands kommun	6	6	195 000
Lerum kommun	14	13	412 500
Lidköpings kommun	5	5	162 500
Linköpings kommun	9	10	312 500
Luleå kommun	28	24	830 000
Lunds kommun	2	0	10 000
Lysekils kommun	6	7	215 000
Läringsgymnasiet i Sverige AB	45	40	1 362 500
Malmö stad	24	19	680 000
Marks kommun	6	7	215 000
Melleruds kommun	11	13	350 000
Motala kommun	31	27	882 500
Mölnadal Stad	18	18	510 401
Mönsterås kommun	20	17	590 000
Norrköpings kommun	10	10	295 000
Norrtälje kommun	6	5	55 000
Nyköpings kommun	17	17	185 000
Nässjö kommun	1	0	12 500
Oskarshamns kommun	8	7	224 500
Partille kommun	8	8	80 000
Piteå kommun	3	3	97 500
Praktiska Sverige AB	1 384	1 301	38 505 000
Region Halland	4	4	125 320
Sandvikens kommun	6	6	84 000
Simrishamns kommun	23	23	747 500
Skara kommun	21	20	625 000
Skellefteå kommun	9	9	262 500
Skövde kommun	13	13	357 500
Sociala Missionen	7	6	65 000
Stenungsunds kommun	28	23	705 000

Huvudmannens namn	Elever HT12	Elever VT13	Totalt utbetalt bidrag läsåret 2012/13
Stiftelsen Stadsmissionens Skola	3	3	97 500
Stockholm stad	35	32	797 500
Svalövs kommun	3	3	30 000
Söderhamns kommun	9	9	247 500
Söderköpings kommun	18	18	487 676
Tanum kommun	17	18	237 300
ThorenGruppen AB	193	208	5 972 500
Tidaholms kommun	4	4	130 000
Timrå kommun	8	8	80 000
Tjörn kommun	24	20	572 500
Tranemo kommun	14	13	435 000
Tranås kommun	4	4	85 097
Trelleborg kommun	4	4	40 000
Uddevalla kommun	63	63	1 995 000
Ulricehamns kommun	1	1	10 000
Umeå kommun	23	22	680 500
Uppsala kommun	65	65	1 397 700
Varberg kommun	0	4	79 500
Vimmerby kommun	5	5	50 000
Vårgårda kommun	6	4	138 000
Värnamo kommun	6	7	215 000
Västerås stad	2	1	45 000
Växjö kommun	20	20	627 500
Ånge kommun	1	1	32 500
Årjängs kommun	12	12	390 000
Örebro kommun	17	18	527 500
Örnsköldsviks kommun	3	0	15 000
Östersunds gymnasieskola AB	10	10	325 000
Summa	2 771	2 633	76 212 501

Bilaga 7

Elever i årskurs 1 inom gymnasial lärlingsutbildning våren 2013.

År 1	Kvinnor		Män		Totalt
Program	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	
Bygg- och anläggningsprogrammet	37	12	283	88	320
Barn- och fritidsprogrammet	106	76	33	24	139
El- och energiprogrammet	7	5	126	95	133
Fordons- och transportprogrammet	16	10	152	90	168
Handels- och administrationsprogrammet	159	65	85	35	244
Hotell- och turismprogrammet	47	78	13	22	60
Hantverksprogrammet	111	85	19	15	130
Industri tekniska programmet	6	10	54	90	60
Naturbruksprogrammet	59	75	20	25	79
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	58	52	53	48	111
RX-Flygteknikutbildningen	2	11	17	89	19
VVS- och fastighetsprogrammet	9	5	165	95	174
Vård- och omsorgsprogrammet	211	89	25	11	236
Totalt	828	44	1 045	56	1 873

Bilaga 8

Elever i årskurs 2 inom gymnasial lärlingsutbildning våren 2013.

År 2	Kvinnor		Män		Totalt
Program	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	
Bygg- och anläggningsprogrammet	64	12	474	88	538
Barn- och fritidsprogrammet	118	79	31	21	149
El- och energiprogrammet	11	8	119	92	130
Fordons- och transportprogrammet	12	5	211	95	223
Handels- och administrationsprogrammet	199	67	96	33	295
Hotell- och turismprogrammet	39	81	9	19	48
Hantverksprogrammet	162	74	56	26	218
Industri tekniska programmet	2	2	89	98	91
Naturbruksprogrammet	44	73	16	27	60
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	73	60	48	40	121
RX-Flygteknikutbildningen	1	5	18	95	19
VVS- och fastighetsprogrammet	5	2	207	98	212
Vård- och omsorgsprogrammet	134	87	20	13	154
Totalt	864	38	1 394	62	2 258